

**NOORD-ENGELAND
WALES**

van reizigers voor reizigers

**NOORD-ENGELAND
WALES**

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Annemieke Hendriks en Marie-Christine Ruijs; Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Joe Daniel Price / Getty Images

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Angleterre

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Isabelle Al Subaihi, Mathilde de Boisgrollier, Thierry Brouard, Marie Burin des Rozières, Véronique de Chardon, Fiona Debrabander, Anne-Caroline Dumas, Géraldine Lemauf-Beauvois, Olivier Page, Alain Pallier, Anne Poinsoot en André Poncelet.

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2016/45/111 - ISBN 978 94 014 3180 4 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VEELGESTELDE VRAGEN 11

10 TOPERVARINGEN VAN TROTTER 12

REIZEN NAAR NOORD-ENGELAND EN WALES 15

ENGELAND PRAKTISCH 21

ABC van Engeland	22
Alvorens te vertrekken	23
Budget	25
Elektriciteit	26
Feesten en feestdagen	26
Fooi(en)	27
Gehandicapten	27
Geldzaken	27
Gezondheid	28
Internetadressen	29
Klimaat	30
Maten en gewichten	31
Noodgevallen	32
Overnachten	32
Post	35
Reisliteratuur	35
Risico's en ergernissen	36
Taal	37
Telecommunicatie	39
Tijdsverschil	40
Vervoer	41
Winkelen	46

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR 49

Beroemde personen	50
Drank	55
Economie	58

Geografie	59
Geschiedenis	59
Godsdienst en geloof	70
Harry Potter	71
Keuken	71
Kinderen	74
Media	75
Mensenrechten	76
Milieu	77
Monarchie: wie redt de koningin?	77
Sport en ontspanning	79
Werelderfgoed van Unesco	80
Zeden en gewoonten	81

HET NOORDEN VAN ENGELAND

HET NOORDWESTEN 86

Chester	86
Liverpool	92
Manchester	109

YORKSHIRE 119

York	119
North York Moors National Park	130
Helmsley	131
Robin Hood's Bay	132
Whitby	133
Yorkshire Dales National Park	136

HET LAKE DISTRICT 138

Kendal	142
Windermere en Bowness	143
Ambleside	146
Grasmere	147
Elterwater	149
Coniston	149

INHOUD

Hawkshead	151
Van Elterwater naar Boot	152
Van Eskdale naar Wast Water via de Eskdale-Route	153
Ennerdale Water en Buttermere	154
Van Buttermere naar Keswick via de Honister Pass	155
Keswick	156
Ullswater Lake	159

MUUR VAN HADRIANUS EN HET NOORDOOSTEN

	160
Carlisle	161
De muur van Hadrianus	163
Newcastle-Upon-Tyne	168
Durham	174
Northumberland	178

WALES

ABC van Wales	183
Beroemde personen	187
De <i>Eisteddfodau</i>	187
De mannenkoren	188
De Welshe wortels van Bretagne	188
Een beetje geschiedenis	188
Het Welsh	190
Historische monumenten	191
Keuken	191
Overnachten	192
Rugby	192
Vervoer	193
Wandeltochten	193

WYE VALLEY

	194
Monmouth (Trefynwy)	194

BRECON BEACONS NATIONAL PARK

	196
Hay-on-Wye (Y Gelli)	198
Llanthony Priory	200
Brecon (Aberhonddu)	202

CARDIFF EN OMGEVING

	203
Cardiff (Caerdydd)	203

HET SCHIEREILAND GOWER (GOWER PENINSULA)

	214
Swansea (Abertawe)	214
The Mumbles (Mwbwls)	220

PEMBROKESHIRE COAST NATIONAL PARK (PARK CENEDLAETHOL ARFORDIR PENFRO)

	221
Laugharne (Talacharn)	222
Tenby (Dinbych-y-Pysgod)	222
Cresswl	224
Pembroke (Penfro)	224
Van Pembroke naar Saint David's	225
Van Saint David's naar Cardigan	228

NAAR HET NOORDEN

	231
Tregaron	231
Aberystwyth	234
Machynleth	238
Dolgellau	238
Barmouth (Abermaw)	240
Harlech	241

HET NOORDEN VAN WALES

	242
Porthmadog	242
Het centrale deel van het Snowdonia National Park (Parc Cenedlaethol Eryri)	247

Caernarfon	253	VAN NOORD NAAR ZUID, LANGS DE GRENS MET ENGELAND	268
Het eiland van Anglesy (Ynys Môn) en Bangor	256	Llangollen	268
Conwy	260	Welshpool (Y Trallwng)	270
Llandudno	263		

REGISTER	278
-----------------	------------

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Aberystwyth	235	Manchester	112-113
Afstanden tussen de steden	42	Muur van Hadrianus	164
Caernarfon	254	Newcastle-Upon-Tyne	171
Cardiff	204-205	Noordwesten van Engeland, het, overzichtskaart	87
Carlisle	162	Swansea	216-217
Chester	89	Yorkshire, overzichtskaart	120
Gower, het schiereiland, overzichtskaart	215	York	122-123
Groot-Brittannië, overzichtskaart	18-19	Wales, overzichtskaart	184-185
Lake District, het, overzichtskaart	140-141	Whitby	134
Liverpool	94-95		
Llandudno	264-265		

VEELGESTELDE VRAGEN

■ **Wat is het beste seizoen om erheen te gaan?**

In de zomer en de lente als je zon wilt hebben. Buiten die periodes regent het vaak en is er veel mist, maar er zijn minder toeristen.

■ **Wat is het tijdsverschil?**

Het is het hele jaar door één uur vroeger dan in België en Nederland.

■ **Kun je er met kinderen heen gaan?**

Dat is geen probleem. Integendeel. Houd er wel rekening mee dat kinderen tot 18 jaar 's avonds vaak niet in een pub naar binnen mogen, ook niet als ze in het gezelschap zijn van een volwassene.

■ **Is het er duur?**

Uit eten gaan, logies, bepaalde musea (nationale musea zijn vaak gratis) en brandstof kosten aanzienlijk meer dan bij ons. Een biertje is weer goedkope.

■ **Kun je in een B&B logeren als je niet gereserveerd hebt?**

Buiten het seizoen is dat meestal geen probleem. Vanaf Pasen is het in toeristische steden absoluut noodzakelijk om te reserveren. Opgelet, ten tijde van festivals of rugbywedstrijden kunnen de prijzen verdubbelen.

■ **Wordt er daadwerkelijk slecht gegeten?**

Nee, maar je moet weten waar je naar binnen loopt en letten op de prijzen: creatieve restaurants, gastropubs en restaurants met wereldkeukens (vooral

Aziatisch) maken de laatste jaren een opmars. De nieuwste trend? Werken met verse lokale producten van het seizoen, vaak zijn die ook biologisch.

■ **Kun je er zwemmen?**

Waarom niet? Wij zwemmen toch ook in zee?

■ **Is het makkelijk om met dieren te reizen?**

Officieel is de quarantaine opgeheven. Maar je huisdier moet wel een elektronische chip en een gezondheidsdossier hebben conform de Britse regels.

■ **Zijn de stopcontacten anders dan bij ons?**

Ja. Het Britse elektriciteitsnet werkt op 240 volt. De stopcontacten zijn groter en voorzien van een zekering. Vergeet dus niet een adapter mee te nemen (te koop in de meeste elektronica winkels).

■ **Wat is het beste vervoersmiddel om erheen te reizen?**

De Eurostar is het snelste vervoersmiddel. Vanuit Brussel duurt de reis slechts 1 uur en 51 minuten, vanuit Amsterdam komt daar nog eens 3 uur bij voor de treinreis naar Brussel. Er zijn haltes in Ashford en Ebbsfleet (steden in Kent). De oversteek met een ferry duurt langer, maar heeft meer charme en is minder duur wanneer je met een familie reist en je kunt je auto meenemen. Ten slotte bieden enkele budgetmaatschappijen goedkope vluchten aan. Het is handig om een auto ter beschikking te hebben.

DE RUÏNES VAN DE ABDIJ VAN WHITBY,
DIE HOOG BOVEN DE OUDE STAD UITTORENEN.

HET NOORDEN VAN ENGELAND

The Rows	91
Chester Cathedral	91
Walker Art Gallery	104
De dokken van Liverpool	105
Merseyside Maritime Museum	105
York Minster	126
Jorvik Viking Centre	127
York Castle Museum	128
National Railway Museum	128
Fountains Abbey	129
Rievaulx Abbey	131
Whitby Abbey	135
Blackwell Arts & Crafts House	145
Watendlath	156
Friar's Crag	157
Vindolanda	167
Housesteads Roman Fort	167
Durham Cathedral	176
Alnwick Castle	178

Vanuit Bristol kun je een denkbeeldige lijn trekken in noordoostelijke richting: het noorden is industriëler dan het zuiden en er wordt meer vastgehouden aan tradities (Wales ligt aan de noordelijke kant van de lijn), aan die kant werd ook lang gestemd op arbeiderspartijen. Het noordelijke deel heeft ook een rijk verleden: de fabriekseigenaren vonden in de 18de eeuw de vrijhandel uit tussen Birmingham, Leeds en Manchester, terwijl de kleine ambachtslieden leerden lezen en vertrouwd raakten met chartisme, politiek en vrijheid.

Die wereld bestaat nog altijd en nog meer dan in het zuiden vind je hier aan de rand van de stad nog veel volkstuinjes. Maar het noorden is vooral een soort van geestestoestand: altijd optimistisch en goedgehumeurd, zoals je kunt zien in de film *The Full Monty*, gedraaid in Sheffield, waar de helden er niet voor terugdeinzen de broek te laten zakken om het hoofd hoog te houden. En sinds een paar jaar is er heel wat aan de gang in het noorden. Voor steden als Liverpool en Manchester zou je zelfs van een echte renaissance kunnen spreken sinds de economie hier meer focust op de tertiaire sector en zakendoen. Maar de grootste troef van het noorden is en blijft het natuurlijke erfgoed tussen Wales, het Lake District en Yorkshire.

HET NOORDWESTEN

CHESTER

86.000 INWONERS | NETNUMMER 01244

Intact gebleven stadsmuren, een Romeins amfitheater, mooie vakwerkhuisen en de beroemde *rows* maken van Chester een van de meest pittoreske steden van Engeland. Het onvermijdelijke gevolg: tijdens het weekend komen hier heel veel mensen naartoe om te winkelen in de boetieks in de verkeersvrije straten.

Al in de Romeinse tijd wierpen zeeschepen geregeld het anker uit in de haven van Chester. Een monopoliesituatie die later nog versterkt werd door de strategische ligging van de garnizoensplaats op de grens met Wales en haar status van regionale hoofdstad. Jammer genoeg gooide Moeder Natuur roet in het eten ... Vanaf de 15de eeuw verzandde de rivier steeds meer, totdat de grote schepen de haven niet meer konden bereiken. De stad moest haar plaats afstaan aan kuststeden zoals Liverpool, dat tot op dat moment als het kleine zusje van Chester werd beschouwd. Tijdens de burgeroorlog, ruïneerden de rampzalige politieke keuzes de stad uiteindelijk helemaal. Nadat de parlementariërs de troepen van Karel I hadden weggeveegd in 1645, belegerden ze Chester, tot de uitgehongerde inwoners zich overgaven.

AANKOMST EN VERTREK

MET DE TREIN

Treinstation (buiten plattegrond, via B1):

Station Rd, in het verlengde van Brook Street
 (08457) 48 49 50.

- Verbindingen met **Liverpool** (duurt 1 u en 45 min), **Manchester** (duurt circa 2 uur of 50 min, afhankelijk van het aantal stops) en **Londen** (duurt iets meer dan 2 uur).

MET DE BUS

Busstation (plattegrond B2): *Princess St*

 (0871) 781 81 78 nationalexpress.com.

MET DE AUTO

- **Vanuit Manchester:** via de M 56, afrit 15.

- **Vanuit Liverpool:** neem de tunnel van Wallasey (£ 1,70) en rijd zo naar de M 53. Die volg je tot aan afrit 12.

Let op: rijden in het stadscentrum is erg ingewikkeld. Je kunt alleen parkeren op vrij dure parkeerterreinen (vaak vol). De goedkoopste zijn aangegeven met wit en blauw, de duurdere met de kleuren zwart en geel. Goed om te weten dat je voor het *Market Car Park (plattegrond A2)* en dat van *Gorse Stacks (plattegrond B1)* alleen tussen 7.00-15.00 u hoeft te betalen. Anders kun je het beste gebruiken van de betaalde *Park & Rides* aan de rand van de stad, maar dan moet je wel een bus nemen (elke 10 min tussen 7.00-19.00 u). Ze staan aangegeven op alle toegangswegen naar de stad.

NUTTIG ADRES

- **Tourist Information Centre (plattegrond A2):** *Town Hall, Northgate St* (0845) 647 78 68

GEOGRAFIE

DE PIJL VAN ZATERDAGAVOND | Chester ligt ongeveer op de grens en dat maakt de stad tot een bijzondere plaats. Dat bewijst ook een wet die nog altijd van kracht is, ook al wordt die ongetwijfeld niet langer toegepast: elke inwoner van de stad heeft het recht een pijl af te schieten naar de benen van Welshmen als hij die op zaterdagavond na middernacht op straat tegenkomt, aangezien zij barbaarse vijanden zijn die zichzelf niet kunnen beheersen wanneer ze gedronken hebben ...

OVERZICHTSKAART HET NOORDWESTEN VAN ENGELAND

ten zijn er te vinden, en de dieren slapen in moderne, ruime en groene verblijven. Kenmerkend is de brughagedis uit Nieuw-Zeeland met zijn derde oog.

National Waterways Museum: in **Ellesmere Port**, CH65 4FW ☎ (0151) 355 50 17 [W canalrivertrust.org.uk/national-waterways-museum](http://canalrivertrust.org.uk/national-waterways-museum). Ten noorden van Chester, afrit 9 van de M 53 richting Liverpool. Op 10 min lopen van het station van Ellesmere Port. Dag. geopend 10.00-17.00 u. Toegangsprijs: £ 7,15; kortingen mogelijk. Dompel je onder in de wereld van de Engelse binnenvaart, de 'narrow boats' die nog altijd heel wat Engelse kanalen bevaren. De schepen zijn net zo smal als de kanalen en er cirkelt een hele 'scene' rond van kunstenaars en ambachtsslui die zorgen voor de in prachtige primaire tinten beschilderde buitenkanten en het vakkundig gemaakte touwwerk. Het is een gemeenschap met codes, zoals kappes met kantwerk en leren riemen die van hun identiteit getuigen. Je kunt een tochtje van 30 min maken, maar je moet ervoor betalen en het is niet echt intiem. Wij blijven liever aan de wal en genieten van de vele tentoonstellingen en demonstraties en de minutieuze reconstructie van cottages uit vier verschillende periodes.

Blue Planet Aquarium: in **Ellesmere Port**, CH65 9LF ☎ (0151) 357 88 00 [W blueplanetaquarium.com](http://blueplanetaquarium.com). Ten noorden van Chester, afrit 10 op de M 53 richting Liverpool. Dag. geopend 10.00-17.00 u, in het weekend tot 18.00 u. Toegangsprijs: £ 16,50, kortingen mogelijk (vooral via internet). Net zoals de dierentuin is dit aquarium erg rijk aan soorten. Het beschikt onder andere over een tunnel van 70 m waardoor je een grote groep haaien kunt observeren. Verder tropische vissen, zoetwatervissen, vissen uit de Amazone, van het meer van Malawi en zelfs amfibieën (kikkers met rode ogen). Een *tarantula tower* (waar meer dan vijftig soorten zitten) en otters uit Canada.

LIVERPOOL

552.000 INWONERS | NETNUMMER 0151

☞ Heeft de hoofdstad van het noordwesten eindelijk een einde gemaakt aan de clichés dat het leven er keihard is en dat de stad een enfant terrible is? De dokken die de oevers van de Mersey zwart kleurden en symbool stonden voor het industriële verval in de jaren 1970 herleven sinds een jaar of twintig en zijn Werelderfgoed van Unesco sinds 2004. In 2007 vierde de stad de 800ste verjaardag en toen Liverpool in 2008 ook nog eens culturele hoofdstad van Europa werd, was dat de ideale gelegenheid om de stad te laten herleven. Er is lang negatief naar de stad gekeken door de sociale onlusten en de hooligans, maar na de economische crisis nam Liverpool wraak.

Een eenvoudig verhaal over complexe zaken

Met de enorme investeringen van de afgelopen jaren en de grote projecten die nog komen gaan, kent Liverpool nu een groei die het in het hele bestaan nog niet heeft meege-

CULTUUR

HOOLOGAN | In 1898 waren de Hooligans, een Ierse familie, regelmatig te vinden in het nieuws vanwege hun dronken avonden die vaak eindigden in een handgemeen met de politie en de burens. Dat is de oorsprong van de naam die werd gegeven aan de gewelddadige voetbalfans die in elk stadion gevreesd worden. Een verwijzing waar ze niet heel trots op hoeven te zijn.

WIST JE DIT?

HEROPEN DE CLUB! | De mythische Cavern Club, de legendarische plek waar The Beatles produceerden vanaf hun debuut, is van ver gekomen. Ondanks de 292 concerten van de bekende groep lag het in de jaren 1970 letterlijk in puin. De club is uiteindelijk in 1984 identiek herbouwd, op driekwart van de originele plek door gebruik te maken van 15.000 bakstenen uit de tijd van The Beatles. De entree is wel 14 m verplaatst. Op de plek van de echte entree is een foto, genomen door een fan, ingelijst. Het lijkt geen twijfel, dat is inderdaad de plek.

maakt. Er wordt van alles met de grond gelijk gemaakt en daarna herbouwd, er verrijzen ongelofelijke complexen voor zaken, handel, cultuur en sport.

Na Londen is dit de tweede financiële plaats van het land geworden, de stad verfijnt het beeld door de de interactieve musea (het is de tweede stad na Londen wat betreft musea!), designhotels en clubs van *Livercool*. En er wordt niet bezuinigd op superlatieven, soms heb je het gevoel dat je op de rand staat van een overdosis: de 'hoogste', de 'beroemdste', de 'oudste' ... Het lijkt een beetje alsof Liverpool te lang te lijden heeft gehad van een ander soort complexen ...

'Positieve energie'

Al sinds de jaren 1960 was Liverpool voor rock wat New Orleans was voor jazz. John Lennon vond in Liverpool 'positieve energie' en vergeleek de stad trots met New York. Sinds de jaren 1960 getuigt de stad opnieuw van een heuse culturele dynamiek en telt het centra voor artistieke creaties en eerste klas musea.

Al deze energie is de danken aan de bewoners. De *Liverpudlians* of *Scouse* zijn vaak van Ierse afkomst en zijn onvervalste levensgenieters met een schattig accent en een goed gevoel voor humor. Ze laten een goede herinnering na als je er eenmaal in bent geslaagd ze te verstaan.

DE DOKKEN, UNESCO-WERELDERFGOED SINDS 2004

LIVERPOOL

- 36 London Carriage Works
 37 Café Tate Gallery
 38 Delifonseca
 39 Bistro France
 40 Jamie's Italian
 42 Delifonseca Dockside
 43 The Moon and Pea

- lets drinken in een pub**
 45 The Philharmonic Pub
 46 Ye Cracke
 47 The Central Commercial Hotel
 48 Crown Hotel Pub

- 49 Lady of Mann en Thomas Rigby's
 50 Lion's Tavern

- lets drinken op een rustige plek**
 31 Leaf
 51 Bluecoat Arts Centre
 52 FACT
 53 Panoramic

- Uitgaan, dansen, naar muziek luisteren**
 55 Cavern Club
 56 Alma de Cuba

Aberdaron (netnummer 01758)

Rijd door *Pwllheli* (een van de populairste markten van Wales, elke wo.) en volg de pittoreske weg tot aan de westelijke uithoek van het schiereiland. Daar ligt dit kleine vissersdorp, op 44 km van Porthmadog en op 35 km van Criccieth. De lieflijke haven in deze eenzame uithoek was het vertrekpunt voor de bedevaart naar het eiland Bardsey (Enlli), vlak voor de kust, het eiland van de 20.000 heiligen.

SLAPEN, ETEN

✉ **The Ship Hotel:** *aan de haven*
 ☎ (1758) 76 02 04 @ bookings@theshiphotelaberdaron.co.uk **W** theshiphotelaberdaron.co.uk. Tweepersoonskamer £ 75-95. Gerechten £ 10-15. Wie wat langer van de tijdloze sfeer van Aberdaron wil genieten, klopt aan op de deur van The Ship Hotel: schoon, comfortabel, de klassieke kamers zijn eenvoudig en precies wat je zoekt (vooral die op de hoek, met uitzicht op zee). Op de begane grond vind je de pub, die afgeladen vol zit met stamgasten, en het restaurant, dat eerlijke, lokale gerechten serveert. Heel vriendelijke ontvangst.

✉ **Y Gegin Fawr (The Big Kitchen!):**
 ☎ (1758) 76 03 59. *Geopend in het hoogseizoen 10.00-18.00 u.* Een klein theesalon in een allerschattigste oude cottage. In de 14de eeuw kwamen de pelgrims hier al eten voor ze naar

het eiland Bardsey inscheepten. Beperk je tot koffie en een stuk taart.

WAT IS ER TE DOEN?

👣 Tegenwoordig is **het eiland Bardsey** een vogelreservaat dat bezocht kan worden. Trek er wel verscheidene dagen voor uit, want de boten gaan niet vaak en nogal onregelmatig vanwege de bijzonder sterke stromingen. Je kunt ook in een dag op en neer. *Bezoek aan het eiland £ 40. Vertrek vanuit de jachthaven van Pwllheli. Inlichtingen bij Enlli Charter* ☎ (07836) 29 31 46 **W** enllicharter.co.uk. Het is de enige rederij die toestemming heeft om bezoekers naar het eiland mee te brengen.

- Volg vanaf het centrum de weg tot aan de punt en bewonder hier het uitzicht. In de verte kun je bij mooi weer de vuurtoren van het eiland Bardsey zien.

SNOWDONIA NATIONAL PARK, EEN ECHTE AANRADER VOOR WIE HOUDT VAN BERGEN, PRACHTIGE DALEN, NATUUR EN WANDELTOCHTEN.

HET CENTRALE DEEL VAN HET SNOWDONIA NATIONAL PARK (PARC CENEDLAETHOL ERYRI)

Een echte aanrader voor wie houdt van bergen, prachtige dalen, klimmen, natuur, oude mijnen die tot musea zijn omgebouwd, wandeltochten ... Natuurlijk zijn er in de weinige steden die je onderweg tegenkomt ook veel toeristen, maar zodra je de stad verlaat en op pad gaat, worden ze beetje bij beetje door schapen vervangen. Het landschap is prachtig en gevarieerd: soms donker en woest, net een maanlandschap, dan weer groen en vol meren. Schaf *Snowdonia Star* en *Snowdonia* aan, twee gratis kranten vol leuke ideeën om de streek te verkennen.

NUTTIGE INFORMATIE

• Om je te verplaatsen tussen de steden en de wandelpaden rondom de Snowdon kun je rekenen op een netwerk van S-bussen en treinen (juli-sept. en ook enkele weekenden april-juni), de **Snow-**

don Sherpa (☎ (0871) 200 22 33 🌐 gwynedd.gov.uk 🌐 traveline-cymru.info). Traject ongeveer £ 1 per persoon, 2 kinderen gratis per volwassene. Een dagticket (Red Rover) kost £ 6,80 per persoon. Hiermee kun je ook alle streekbussen gebruiken.

Llanberis (netnummer 01286)

Aan de oevers van twee mooie meren en aan de voet van de Snowdon, 13 km ten oosten van Caernarfon. Een voormalig mijndorp met een vriendelijke sfeer, dat het tegenwoordig volledig moet hebben van het klimmen, van boottochten en van de stoomtrein ... Er is een leesteenmuseum en een van de grootste stuwdammen van Europa die je met de bus kunt bezoeken (*Electric Mountain*). Kortom, genoeg te doen om er een dagje door te brengen. Aan de rand van het dorp staan de bescheiden ruïnes van *Dolbadarn Castle*, een kleine vesting uit de 13de eeuw die het landschap nog wat extra charme verleent.

AANKOMST EN VERTREK

• **Betws-y-Coed:** met lijn 2 van Sherpa.

MET DE BUS

🚌 **Bushaltes** vind je in High Street en bij het treinstation van Snowdon Railway. Tal van aansluitingen voor heel Snowdonia en naar de west- en noordkust vanuit Pen-y-Pass, het vertrekpunt van de meeste tochten.

- **Caernarfon:** heel veel bussen van lijn 88 en 89.
- **Pen-y-Pass:** veel bussen van Sherpa.

NUTTIG ADRES

i Tourist Information Centre: aan de oever van het meer, in het Electric Mountain Visitor Centre ☎ 87 07 65 📧 llanberis.tic@gwynedd.gov.uk. Geopend april-sept. vr.-di. 10.00-16.00 u. Wifi. In een modern gebouw met café-restaurant, boetiek, grote speelruimte voor de kinderen, tentoonstellingen en vertrekpunt voor excursies met de *Electric Mountain*.

WIST JE DIT?

LORD HOPKINS | Rond de Snowdon, de hoogste top van Wales (1085 m), is heel wat te doen geweest: toen in 1998 bekend werd dat een groot deel ervan verkocht zou worden, schoot Hollywood-acteur en Welshman sir Anthony Hopkins te hulp. De beroemde psychopaat uit *Silence of the Lambs* legde maar liefst £ 1.000.000 (€ 1.350.000) op tafel om een nationaal psychodrama af te wenden!

SLAPEN, ETEN EN IETS DRINKEN

🏠 Youth Hostel: *Llwyn Celyn* ☎ (0845) 371 96 45 @ llanberis@yha.org.uk. *Vlak bij het centrum (bord vanaf de hoofdstraat). Reserveer absoluut noodzakelijk. Vanaf £ 40 per persoon voor een tweepersoonskamer; slaapzaal £ 13 per persoon.* Een groot herenhuis, een kilometer buiten het dorp. Prachtig uitzicht en omringd door bergen. Comfortabele, goed onderhouden jeugdherberg met gezinskamers. Je kunt er ook kamperen op een veldje tussen de schapen.

🏠 Gwesty Plas Coch: *Stryd Fawr, LL55 4HB* ☎ 87 21 22 🌐 plascochsnowdonia.co.uk. *In de hoofdstraat. Tweepersoonskamers £ 75-85. Ontbijt inbegrepen. Wifi.* Door de weelderig met klimop begroeide gevel en de mooie tuin van deze B&B krijg je al zin om er naar binnen te gaan. Zeven kamers in rustige kleuren, eenvoudig en precies zoals het hoort. Bijzondere ontvangst door de boeddhistische Eryl, en door Jim die je met een beetje geluk vraagt om samen hem hem het meer over te zwemmen! Desgewenst krijg je een picknickmand mee voor je uitstapjes in de omgeving.

🍴 🏠 Pete's Eats: *40 High St, LL55 4EU* ☎ 87 01 17. *Geopend 8.00-20.00 u (weekend en zomervakantie tot 21.00 u). Gesloten 25-26 dec. Gerechten £ 6-7. Computer, wifi (betaald).* Een café-restaurant, in koningsblauw geschilderd en in één dag gebouwd! Je waant je in een berghut. Aan de muren hangen foto's van wandelaars. De keuken is eenvoudig, grote porties die de bergwandelaar de nodige energie geven. Boven vind je gratis informatie over de regio. Ook enkele overnachtingsmogelijkheden. Klein, maar een vaste waarde, eenvoudig en zonder enige poespas.

🍴 🏠 The Heights Snowdon: *74 High St, LL56 4HB* ☎ 87 11 79. *In de hoofdstraat. Geopend 12.00-24.00 u. Gerechten £ 8-11; sandwi-*

ches. Wifi. Cool, jong, relaxt ... dit is een zeer sympathieke pub met bow windows, houten meubilair en schilderijen aan de muren. Welshe lamsgerechten of een wereldkeuken, afhankelijk van de inspiratie. Op zo.avond is er livemuziek. En veel informatie over de streek.

WAT IS ER TE DOEN?

🗺 *Aan de zuidoostelijke rand van de stad, aan de A 4086, vind je het station vanwaar de beroemde trein van de berg Snowdon vertrekt. Reserveer is absoluut noodzakelijk (ook via internet) ☎ (08704) 493 81 20 🌐 snowdonrailway.co.uk. Half maart-begin nov. dag. treinen 9.00-17.00 u (juli-aug. tot 18.30 u). Retourtje £ 27; kortingen mogelijk.* De trein wordt voortgetrokken door een kleine stoomlocomotief uit 1896 (tijdens de klim duwt hij de trein!). Het traject is 8 km lang en de trein doet 1 uur over de klim, 1 uur over de top en 1 uur over de afdaling.

• Zes redelijk makkelijke en uitstekend bewegwijzerde wandelpaden leiden naar de top van de **Snowdon**:

- *Watkin Path:* vanuit Nant Gwynant.
- *Llanberis Path:* vanuit Llanberis. Het populairste en gemakkelijkste.
- *Snowdon Ranger Path:* vanuit Llyn Cwellyn.
- *Rhyd Ddu Path:* vanuit Rhyd Ddu.
- *Pyg Track:* vanuit Pen-y-Pass.
- *Miners' Track:* vanuit Pen-y-Pass, het op-eena gemakkelijkste pad! Een echte weg, deels toegankelijk voor rolstoelen ...

Als je de berg aan de ene kant wilt beklimmen en langs een ander pad wilt afdalen, brengen de bussen van Sherpa je wederom naar je vertrekpunt. De tochten zijn nooit echt noemenswaardig moeilijk. Reken voor de heen- en terugtocht op 5-7 uur. Het met meren bezaaide landschap is werkelijk adembenemend: de donkere wanden van de leisteengroeven staan in schril contrast met het frisse groen van de bergen, waar schapen rustig grazen.

Nant Gwynant (netnummer 01286)

Tussen Llanberis en Beddgelert, aan de A 4086 en de A 498. Neem bus S4 van Sherpa. Geen dorp maar gewoon een opmerkelijk landschap, een bergpas (*Llanberis Pass*), steile wegen, enkele buitengewone adressen en het vertrekpunt van wandeltochten.

SLAPEN, ETEN

  Youth Hostel Pen-y-Pass: ☎ (0845) 371 95 34 @ penypass@yha.org.uk. Op de Llanberis Pass (A 4086), er komen verschillende bussen van Sherpa langs. Geopend dag. april-okt., in de winter 5 d/p.w. Erg drukbezocht en ondanks de 60 slaappleatsen is reserveren ten zeerste aanbevolen. Bed op slaapzaal £ 15; tweepersoonskamer met badkamer vanaf £ 49. De hoogstgelegen jeugdherberg van Wales: boven op de Pen-y-Pass, een smalle pas omgeven door een spectaculair landschap, aan de voet van de Pyg Track en de Miners' Track. Een droomplek. Goede infrastructuur: eenvoudige, heel correcte slaapzalen, er staat een keuken ter beschikking, restaurant, enzovoort. Aan de andere kant van de weg is er een winkel met wandelbenodigdheden en een café.

  Youth Hostel Bryn Gwynant: Nant Gwynant ☎ (0845) 371 91 08 @ bryngwynant@yha.org.uk. Aan de A 498 (een bord geeft aan waar de kleine oprijlaan is). Bed op slaapzaal (2-10 bedden) £ 15-29. Een groot, natuurstenen gebouw, schitterend en afgelegen, op een feno-

menale plek in de bergen met uitzicht op een meer. Een echt paleis voor een handvol munten! Nou ja, een paleis voor de echte reiziger natuurlijk: eenvoudige slaapzalen, keuken, bar, restaurant ... Comfortabele salon.

  Pen-y-Gwryd: LL55 4NT ☎ 87 02 11 @ escape@pyg.co.uk pyg.co.uk. Op de route van buslijnen S97 en S2. Gesloten nov.-dec., jan.-febr. geopend in het weekend en 's avonds. Tweepersoonskamer met of zonder eigen badkamer £ 86-110. Ontbijt inbegrepen. 's Middags barmaaltijden; 's avonds menu (reserveren!) £ 25-30. Betaalkaarten niet geaccepteerd. Een uitzonderlijk adres vanwege de afgelegen ligging op een sublieme plek met een speciaal bergsfeertje. Je eet dicht bij het vuur, onder de kistjes die aan het plafond zijn opgehangen, omringd door foto's van bergen en handtekeningen van kampioenen, zoals degenen die de Everest hebben bedwongen en die zich hier hebben klaargestoomd voor hun legendarische beklimming. Het is tevens een hotel: eenvoudige, ouderwetse kamers, maar het uitzicht op de bergen is weergaloos.

Betws-y-Coed (netnummer 01690)

In het noordoosten van het park en een van de populairste plekken in het park. Een hele reeks winkels met wandelkleding en -uitrusting (het is er bijna altijd uitverkoop), enorm veel vakantiegangers en weekendvierders, en een pittoreske stenen brug onder watervallen ... Maar zodra je aan een wandeling begint en vooral als het klimmen geblazen is, merk je plots dat je alleen bent met de schapen. Ga zeker kijken naar de watervallen van *Swallow Falls* (3 km verderop in de richting van Capel Curig) en *Conwy Falls* (3 km verderop in de richting van Pentre Foelas). Bij je terugkeer wedijveren de theehuisjes met de gekste ideeën om de klanten in de warmte te lokken (het is fris in de bergen). Op het station is er voor kinderen een mini-stoomtreintje.

AANKOMST EN VERTREK

MET DE TREIN

- **Llandudno, Llanwrst en Blaenau Ffestiniog:** minstens 6 treinen per dag (zelfde verbinding).

MET DE BUS

- De bus Sherpa 2 verbindt **Betws-y-Coed** met **Llanberis** via **Capel Curig** en **Pen-y-Pass**; van

uit Pen-y-Pass gaat bus 97 naar **Porthmadog** (via **Nant Gwynant** en **Beddgelert**).

- **Llandudno**, ook met Sherpa 2.

NUTTIG ADRES

 Tourist Information Centre: *Old Stables* ☎ 71 04 26 betws-y-coed.co.uk. Geopend dag. maart-eind okt. 9.30-17.30 u (in de winter tot 16.30 u). Heel goed gedocumenteerd met grote kaarten en foto's die je helpen bij het uitkiezen van wandelingen.